

at ansatte særegne Lærere. Disse Lærere vare forglemte i Regjeringens oprindelige Udkast; i Folkethinget er man bleven opmærksom derpaa og har taget et Hensyn til dem, som de vistnok i høi Grad ville paakjønne. Det er i § 3, at der er indskudt en Bestemmelse, som figter til at forbedre deres Kaar. Men ikke desto mindre ville de dog selv efter disse Bestemmelser ikke kunne naae til højere Gager end 900 Rd., hvorimod Adjuncterne kunne naae til 1000 Rd. Desuden ville de kun hvert 5te Aar stige med 100 Rd., medens Gagen for Adjuncterne stiger hvert 3die Aar. De ville saaledes behøve en Anciennitet af 20 Aar for at naae den højeste Gage af 900 Rd. Nu er det vel sandt, og ligger nær, og det er en Indvending, man naturligvis vil gjøre gjældende, at de Sag, Kunstlærerne have at besørge, i det Hele ere af mindre Bigtighed og forudsatte Kundskaber, som det ikke er saa vanskeligt at erholde som de, der fordres hos Adjuncterne. Dette kan ingenlunde negtes, men paa den anden Side maa det bemærkes, at Adjuncternes Stilling er beregnet paa Ugifte; Lønningen er i det Hele bygget paa den Forudsætning, at Adjuncterne enten stige til Overlærere eller maaskee Rectorer eller gaae over i andre Embedsstillinger. Dette er ikke forudsat og kan ikke forudsattes med Hensyn til Kunstlærerne. Dette forandrer Stillingen betydeligt. Det er ikke forudsat, at de skulle være ugifte og kan ikke forudsattes. At det ikke er Tilfældet, sees deraf, at der altid har været tillagt dem Embedsbolig til en Familie. See vi hen til de factiske Forhold, da har den ældste af dem været ansat siden Stiftelsens Oprettelse 1822 og har altsaa været Lærer i 33 Aar; den 2den har været ansat i 14, den 3die i 10 Aar. De have alle 3 en betydelig Familie.

Al disse Grunde forekommer det mig, at det ingenlunde kan siges at være ret meget, der er gjort for dem ved Lovforslaget, og naar der findes en Leilighed, hvorved der kan gøres Noget, burde den ikke forbigaaes. Dette er Tilfældet med Bestemmelsen i § 1 d; der er virkelig god Grund til at gjøre dem deelagtige i den Fordeling, som Lærerne og Adjuncterne faae Deel i, de ere faste Lærere ligesom disse,

de have vel ikke Stille at rette, men det er heller ikke Tilfældet med alle de øvrige Lærere, der er Mange af dem, som ikke have Uarbejdsfærdighed at rette hjemme. De Besværligheder, som kunne følge med at have et stort Discipulantal, ere ingenlunde mindre, men snarere større for dem, der have at undervise i saadanne Sag, som ikke betragtes af Disciplene med den Respect eller saaledes sees op til som mange af de øvrige Sag. Jeg troer derfor, at det fra alle Sider er billigt at indrømme dem Deelagtighed i denne lille Forbedring.

Det er altsaa, hvad Kunstlærerne angaaer. Men vort principale Forslag gaaer ud paa at indbefatte ogsaa Rectorerne under Bestemmelsen. — Forsaavidt man vil tage Hensyn til de Grunde, som kunde anbefale, at Lærernes Kaar forbedres i Forhold til Disciplenes Antal, er der ikke Tvivl om, at er der Noget, hvis Arbejde sørges i Forhold til Disciplenes Antal, da er det Rectoren, og det i langt højere Grad end Adjuncternes Arbejde; det er derfor med Hensyn til Sagens egen Billighed, at vi have stillet dette Endringsforslag. Iøvrigt sees jeg vel, at der kan gøres en Indvending herimod, og det er den eneste, jeg kan tænke mig, nemlig den, at da Rectorerne dog ere afslagne noget bedre end Adjuncterne og Overlærerne, er det af ringe Betydning for dem, og at naar der skal gives dem Forbedring i deres Kaar med Hensyn til det større Antal Disciple, burde det enten skee i langt større Forhold eller slet ikke. Jeg vil ikke benegte, at denne Bemærkning kan have nogen Vægt, det er ogsaa derfor heller ikke af nogen stor Betydning, om det principale eller subsidiaire Forslag bliver antaget; naar kun Thinget vil antage et af dem.

Jeg bemærkede, at jeg havde betænkt mig meget paa at stille andre Forslag, som kunde have en mere indgribende Betydning; jeg har afholdt mig fra at stille saadanne af Frygt for at forsinke Loven; men jeg skal tillige gjøre opmærksom paa, at dette paa ingen Maade vil kunne blive Tilfældet ved dette Forslag. Det er høist rimeligt, at det af Majoriteten i Folkethinget vil blive anerkjendt som en Post, der er bleven forglemt eller som man ialtsald ikke har tænkt paa ved Sagens anden Behand-